

Jugoslavar gera uppreistur móti kommunistastýrinum

Hesar seinastu dagarnar hefur verið alt annað enn friðarligt í jugoslaviska hövuðsstaðnum Beograd. Leygardagin legði lögreglan og herurin upp í tær stóru mótmælisgöngurnar móti tí kommunistiska stýrinum í hövuðsstaðnum Beograd. Tveir fólk doyðu og 76 voru lendað.

Herurin brúkti stríðsvagnar fyrri at steðga mótmælisfólkunum, men tók teir úr aftur býnum sunnudagin.

Hetta er ringasti ófrið

urinn, sum verið hefur í Jugoslavía í meira enn 45 ár.

Mótmælisgöngurnar í seinastu viku voru steðgaðar av tágassum, gummikúlum og vatnanónum. Tað er størsti andstöðuflokkurin í landspartinum Serbia, sum stendur aftanfyrri. Teir báðir oddamennirnir í flokkinum, Vuk Draskovic og Jovan Marjanovic voru báðir handtiknir undir mótmælisgöngunum.

Tíðindastovurnar siga

frá, at næstan 100.000 fólk voru við í mótmælisgöngunum, sum eru nakrar av teimum størstu higar. Hon var serliga vend móti forsetanum í Serbia, tí kommunistiska Slobodan Milosevic og royndum hansara at fáa stóri eftirlit við pressuni. Mótmælisfólkini böru plakatar, har Milosevic varð samanborin við bæði Saddam Hussein og Stalin.

Ófriðurin hesar seinastu dagarnar hefur økt um

spenningin millum Serbia og tær báðar meira vestansinnaðu republikkarnar Slovenia og Kroatia.

Støðan í Jugoslavía hefur leingi verið spent, nú fleiri av republikkunum hóttu við at taka seg úr samveldinum og taka fult sjálvstýri. Umframt politiskar ósemjur er eisini talan um etniskar trupulleikar, sum saman hotta við at upplýsa Jugoslavía og harvið økja vandan fyrri einum veruligum borgarkriggi.

Albanar venda heimlandinum bakið!

— hava fingið nóg mikið av kommunistisku samfelagsskipanini

Seinasti kommunistiski skansin í Europa, Albania, stendur neyvan til at bjarga. Hóast myndugleikarnir í landinum hava lovað nýggjar tíðir og størri demokrati við eitt nú frælsu vali, so hefur hetta ikki kunnað hildið vanliga albananum frá freistingini at royna eydnuna uttan fyrri landsins mark.

Í farnu viku flýddu túsundtals albanar til Italia, har myndugleikarnir hava fingið nakað at hugsa um. Tilsamans 20.000 albaar, fyrri tað mesta ung fólk, komu friggjadagin til ítalska havnarbýin Brindisi umboð á fiskiskipum.

Ítalsku myndugleikarnir hava ikki viljað givið hesum fólkunum innferðarloyvi sum politisk

flóttafólk, tí teir halda tey vera rýmd av búskaparligum ávum. Og tað halda ítaliar seg ikki kunna gera nakað við. Tað má vera uppgávan hjá albanisku myndugleikunum at tryggja at bógvar tess fáa mat í munnin.

Øll altjóða pressan hefur vent eyguni móti hesum ítalska havnarbýinum, sum var hann hóttur av eini vanlukku. Teir fyrstu dagarnar høvdu albanar ongastaðni at vera enn at leita sær skjót í jarnbreytavognum og annars undir opnum himmali.

Ítalska stjórnin hefur sagt frá, at hon er ikki sinnad og hefur heldur ikki møguleika at hýsa øllum hesum albanarunum og longu sunnudagin tóku 3000 albanarar avleið

ingarnar og settu kós aftur móti Albanía.

Síðani er tað hent, at bæði EF og ST hava sent hjálp og hava albanar nú fingið innivist í skólum. Fleiri teirra voru í gjár fluttir til eina legu hjá Reyða Krossi á Sisilia.

Tíðindastovurnar siga

úr Brindisi, at standurin hjá albanarunum hefur verið út av lagi ringur, men íbúgvarnir í Brindisi hava verið sera hjálpsamir.

Tað verður lagt trýst á ítalsku stjórnina at taka stig til at hjálpa sínum grannalandi Albanía burtur úr teirri kreppu, landið er í nú aftur á eitt kommunistiskt miðaldarstýri í eitt mannaminni. Higar til hava ítalskir myndugleikar drálað við hesi hjálp, hóast tað aftur og aftur

hefur verið ávarað um, at just tað, sum hendi í farnu viku, er ein av natúrligu avleiðingunum av tørvalandi ítalskari hjálp til Albanía.

Í løtuni eru umboð fyrri ítalsku stjórnina í Tirana, hövuðsstaðnum í Albanía, har teir tingast um framtíðar hjálp.

Ein ungur albanari, sum ikki hefur í hyggju at fara heim aftur, sigur við bretska sjónvarpið, at tey ungu við hesi "útfærð" til Italia hava viljað vist albanisku myndugleikunum á, at nýskipanirnar í landinum ganga alt ov seint. Eisini er hetta gjørt fyrri at fáa ítalskar politikarar at rakna við og innsiggja, at grannalandið Albanía hefur brúk fyrri búskaparligari og aðrari hjálp.

Teir konservativu taptu

Fyrsta suppleringsvalið í Bretlandi, síðani John Major tók við sum forsætisráðharri, gjørdist ein stórusígur fyrri konservativa flokkin.

Við valið í Ribbie Valley, har teir konservativu hava átt ein sera tryggan sess við 19.000 atkvøðum í meiriluta, taptu teir hesaferð so dyggiliga, at valevnið hjá teimum liberalu demokratunum vann við næstan 7000 atkvøðum fleiri. Valið varð hildið bert 100 dagar eftir at Margaret Thatcher mátti geva yvir valið til tann nógva yngra John Major.

Valúrslitið merkir, at teir konservativu eru noyddir til at broyta sín politikk á skatta-økinum. Tað er serliga talan um tann sera illa umtókta "Polltax", ein kommunuskattur, sum er lagdur á allar familjur og har tær skulu gjalda eins nógva uttan mun til inntøku og ogn annars.

Bretar sum heild eru í øðini inn á henda eykaskattin, og við valúrslitinum í Ribbie Valley friggjadagin hava teir konservativu fingið greið boð frá veljarunum: verður hesin skatturin ikki tikin aftur ella broyttur, so fer veljarin ikki at kjósa sær eina konservativa stjórn komandi valskeiðið.

Bretar sum heild eru í øðini inn á henda eykaskattin, og við valúrslitinum í Ribbie

Valley friggjadagin hava teir konservativu fingið greið boð frá veljarunum: verður hesin skatturin ikki tikin aftur ella broyttur, so fer veljarin ikki at kjósa sær eina konservativa stjórn komandi valskeiðið.

Bretsk bløð skriva, at úrslitið av valinum er sera eyðmjúkandi fyrri skattapolitikkinum hjá stjórnini. Tað stóra blaðið Daily Mirror skrivar, at ósigurin er ein vanlukka fyrri John Major, sum annars hefur vunnið stóra undirtøku millum fólk fyrri sín politikk í Flógvanum.

Bretski arbeiðaraflokkurin hevði eisini stóra afturgongd við valið, men leiðararnir í flokkinum halda ikki at valúrslitið sigur nakað um støðuna hjá veljarunum í øllum Bretlandi til arbeiðaraflokkin. Í hesum valdøminum var tað bara liberali flokkurin, sum kundi taka sessin frá teimum konservativu og tí hava nógvir veljarar hjá arbeiðaraflokkinum val at stuðla tí valevniinum, siga umboð fyrri arbeiðaraflokkin.

Tað var annars roknað við, at Major fór at útskriva val í øllum landinum longu í juni í ár, um teir konservativu fingið eitt gott úrslit í Ribbie Valley. Nú verður ikki roknað við at valið verður útskrivað fyrr enn tíðin er úti og t.v.s. í 1992.

Major framvegis á odda

Hóast tann dyggiliga ósigurin við eykavalið í Ribbie Valley í farnu viku, so vísa tær seinastu veljarakanningarnar, at John Major og konservativi flokkurin framvegis eru á odda.

Sambært kannngini,

sum verður kunngjørd í blaðnum Sunday Express, hevði konservativi flokkurin fingið 41% av atkvøðunum, um val var nú. Labour hevði fingið 37% og teir liberalu 16%.

14 lond hava eiturvápn

Ein frágreiðing, sum fregnartænanastan hjá amerikanska herflotanum hefur gjørt, visir, at umleið 14 lond umframt Natolond og Sovjet hava kemisk eiturvápn.

Sambært frágreiðingini, sum New York Times hefur blaðað í, eru tað 10 lond afturat, sum royna at skaffa sær hesi vápn.

Hesi lond hava sam-

bært frágreiðingini kemisk vápn á goymslu: Pakistan, Israel, Suðurkorea, Taiwan, Burma, Kina, India, Iran, Irak, Libya, Norðurkorea, Sýrland og Vietnam.

Onnur lond, sum møguliga hava kemisk vápn, eru: Argentina, Angola, Cuba, Laos, Somalia, Indonesia, Suðrafrika og Thailand.